

magazine

KIES **KLEUR**
IN GROEN

Interview

Henk Krol

Turks groen onderwijs
ondergedompeld in
Nederlandse cultuur

Oh Oh Groen bij Haagse
banenbeurs Spots on Jobs

inhoud

3 Nieuwjaarsduik

Van de eindredactie

4 Door de bril van

Ali Ocak en zijn blik op Kies Kleur in Groen

5 Kies Kleur in Groen in 2010/2011

Wat gebeurt er allemaal dit studiejaar

8 Docent rolmodel voor homoseksuele leerling

De Gay Krant–hoofdredacteur Henk Krol over de acceptatie van homoseksualiteit in het groene onderwijs

2 Groen onderwijs en Turkije

Verslag van het tegenbezoek van het groene Turkse onderwijs aan Nederland

18 De praktijk van diversiteit

Verhalen uit het groene bedrijfsleven

20 Kleurrijke versterking op ROC Het Koning Willem I College in Den Bosch

Een kijkje in de keuken bij een ROC

23 De Bazar

Tips voor lespakketten, tentoonstellingen, boeken en nog veel meer

24 Kies Kleur in de Klas

Culturele diversiteitsprojecten in de klas

25 Column Kaka–iiigee

'Platteland' door Esther Wouters

26 Oh Oh Groen bij banenbeurs Spots on Jobs

Rolmodel Otidilson Tuitel vertelt

29 Cherry Blossom

Rectificatie:

In het artikel over Shahreen Bakas in het Kies Kleur in Groen Magazine nr. 1, stond in de inleiding (p. 10) nog vermeld dat zij studeerde aan HAS Den Bosch. Dit moet uiteraard HAS Delft zijn, zoals ook verderop in de tekst staat aangegeven.

Nieuwjaarsduik

Vroeger, wanneer ik als klein meisje ging zwemmen in het zwembad, of – nog veel leuker – de zee, vond ik het altijd héél moeilijk om ‘door te komen’. Behalve als we op vakantie waren in een land als Spanje, Griekenland of Turkije: daar was het lekker warm. Maar verder stond ik altijd te bibberen en te piepen langs de kant. Teen erin, tot m’n knieën erin. Polsen nat, beetje spetteren en dan whoehaaaaahh...

Later leerde ik, dat het veel makkelijker is om gewoon het water in te springen of de zee in te rennen. Er gebeurt heus niks! Ik ben zelfs enthousiast gebruiker geworden van het dompelbad na de sauna.

In dit nummer van het Kies Kleur in Groen Magazine gaat het ook over onderdompeling. Maar dan over een grote plons in een andere cultuur. Want we zijn het over één ding eens na de studiereizen naar Turkije en het tegenbezoek van onze Turkse collega's hier. Zo'n intense kennismaking met een andere cultuur zorgt er in één klap voor dat alle schroom en barrières voor elkaar zijn verdwenen. Onderdompelen helpt. Of, zoals Henk Krol stelt in het artikel over homoseksualiteit in het groene onderwijs: het is vaak onwetendheid en onbekendheid. Integreer andere samenlevingsvormen in het normale schoolcurriculum en in televisieprogramma's als Boer zoekt vrouw (willen wij niet óók zo'n leuke paardenboer als in Zweden?).

Onderdompeling: het zorgt ervoor dat we onbevangen kunnen genieten van meer diversiteit in het groene onderwijs. Je gunt het eigenlijk iedereen die in het groene onderwijs werkt. Maar niet iedereen kan of wil op reis. We zouden eigenlijk één grote, massale onderdompeling moeten organiseren. Een soort nieuwjaarsduik stel ik me voor, maar dan anders. Tegenwoordig is het reuzemakkelijk om iedereen via sociale media op de been te brengen. Hele pleinen in Egypte zijn erdoor gevuld. Ik zie het al voor me, alle medewerkers, leerlingen en studenten van de AOC's, HASSen en Wageningen UR massaal een duik in de Turkse cultuur, de Marokkaanse, de stadse, de plattelandse, de homoseksuele, enzovoort. Vast een stuk warmer dan die koude Noordzee! En iedereen vindt en inspireert elkaar door Facebook, Twitter en Hyves. Het wordt geweldig!

Ach, misschien draaf ik nu iets te ver door met mijn ideeën. Tenslotte heb ik er ook jaren over gedaan voordat ik in één keer het water in durfde. De maatschappij verandert, nieuwe media veroveren de wereld, en ook het groene onderwijs wordt diverser. Zeker weten. En tot iedereen zijn koud-watervrees kwijt is, maken we met heel veel plezier het Kies Kleur in Groen Magazine!

Mirjam Kuggeleijn, communicatieadviseur
AOC Raad en eindredacteur van het Kies Kleur in Groen Magazine.

Ali Ocak

Trainer en consultant bij APS (Algemeen Pedagogisch Studiecentrum) en organisator van de groene studiereizen naar Turkije

door de bril van

Iedereen kijkt met andere ogen naar Kies Kleur in Groen. Soms geeft het opzetten van een andere bril ineens een hele andere, ruime blik. In 'Door de bril van' kijken we door ogen van één van onze lezers naar het project.

Het zal zo'n vijftien jaar geleden zijn geweest dat ik voor het eerst in aanraking kwam met het groene onderwijs. Ik werd uitgenodigd om een training te geven over hoe men allochtone mensen moest benaderen. Eigenlijk vond ik het een heel raar probleem. Wat valt daar aan te trainen?

Allochtone mensen zijn gewoon... mensen! Die meestal goed Nederlands spreken. Waar je gewoon op af kunt stappen en kennis mee kunt maken. Vreemd dat dit niet lukt. Het leken wel twee verschillende werelden. Ik kreeg vragen als 'moet ik mijn schoenen aan houden?' en 'moet ik een hand geven of juist niet'? Terwijl het zo simpel is: ga erheen en wees jezelf.

'Moet ik een hand geven of juist niet?'

Kijk goed en heb respect voor elkaar. Nog steeds heb ik soms dat rare gevoel over het groene onderwijs. Er is veel krampach-

tigheid rondom allochtonen. Soms vraag ik me af of de groene wereld écht die allochtone leerling wel wil binnenhalen. Of ze dat oprecht menen, of alleen maar zeggen omdat het zo hoort, of omdat het moet van de omgeving. Die onzekerheid brengt mensen in de war.

Tijdens de studiereizen die ik organiseer naar Turkije worden de groene onderwijsmensen echt ondergedompeld in de Turkse cultuur (zie ook verderop in dit nummer). Weg zijn alle vooroordelen en de onzekerheid. Men leert en stelt vragen. Erna zie je vaak een gedragsverandering. Wat dat betreft zijn de reizen het perfecte middel. Maar je ziet dat vooral de positivo's van een school mee gaan. Juist

docenten die nog weerstand hebben tegen allochtone leerlingen, zou de schoolleiding mee moeten sturen. Daarna verloopt de communicatie met allochtone leerlingen en ouders veel gemakkelijker. Gelukkig wordt de groep positivo's wel steeds groter.

Het tegenbezoek van de Turkse delegatie aan Nederland was een hartverwarmend succes, zo veel enthousiasme. Het werd georganiseerd door de voortrekkers uit de scholen, collega's die met mij op reis zijn geweest. Zij denken erover na, voelen zich ambassadeur. Er is grote wil. Zij beseffen al: het gaat om Mehmet, Youssef, Fatima, allemaal zijn ze de kinderen van dit land, ze blijven echt hier. ■

TEKST: MIRJAM KUGGELEIJN
FOTOGRAFIE: MARION KLERKEN

Kies Kleur in Groen in 2010/2011

TEKST: ESTHER WOUTERS

Dit schooljaar is het tweede loopjaar van Kies Kleur in Groen. Het is te karakteriseren als een implementatiejaar. Natuurlijk is er niemand die nog moest beginnen met activiteiten dit schooljaar - scholen waren al lang bezig! Maar het is voor de meeste locaties wel het eerste jaar dat met het Kies Kleur in Groen beleid bewust richting wordt gegeven aan alle activiteiten op het terrein van diversiteit. Het beleid van het papier af de school in brengen, dat is de uitdaging van dit schooljaar en de jaren hierna.

Belangrijk dit jaar

- > Dat goed bekend is dat de instelling/locatie een diversiteitbeleid voert en waarom.
- > Dat iedereen weet wat het beleid inhoudt en wat dat voor hem/haar betekent.
- > Realistische verwachtingen: diversiteit in een organisatie vergroten is een kwestie van lange adem.
- > Samen resultaten voor de korte termijn afspreken en vieren als die gehaald zijn.
- > Elke medewerker de kans bieden om actief te worden, een bijdrage te leveren vanuit de eigen taak.
- > Een steeds groter netwerk van enthousiaste collega's ontwikkelen.
- > Tijd en ruimte maken om het gesprek met elkaar aan te gaan, nieuwe kennis en inzichten op te doen.
- > Kennis en expertise van buiten naar binnen halen, diversiteitsexperts en -organisaties uit de regio, ondersteuning van het landelijk programma Kies Kleur in Groen.

Ondersteuning van Kies Kleur in Groen

De meeste activiteiten die u van het schooljaar 2009/2010 kent, lopen door in 2010/2011. Zoals: ondersteuning door het kennis- en informatiepunt met cijfers en advies, debatten met leerlingen over de multiculturele samenleving, uitwisseling van leerlingen in mijn klas - jouw klas, communitybijeenkomsten voor leden en projectleiders, inspiratiesessies in het Glazen Huis, schoolbrede bijeenkomsten op afroep, kennis-making allochtone ouders met groen, rolmodellen met een diverse achtergrond die in het groen werken en actief willen bijdragen, een rijk gevulde website met voorbeelden en materialen, een jaarlijkse manifestatie, uitreiking van de Kies Kleur in Groen Award voor het beste voorbeeld, Magazine Kies Kleur in Groen, lectoraat Diversiteit en Groen en studiereizen door Stoas Hogeschool. Maar er zijn ook nieuwe activiteiten. Op de volgende pagina staat een greep uit het aanbod. >

‘Door er zo gewoon mogelijk over te doen, voelen leerlingen zich ook meer geaccepteerd’

Dennis Kneepkens

Lees meer over Dennis op www.kieskleuringroen.nl wall of fame

Schoolbrede bijeenkomsten

U realiseert zich dat nog niet iedereen binnen uw locatie goed weet wat Kies Kleur in Groen is en wat eigenlijk bedoeld wordt met diversiteitsbeleid. Ook zou u graag de ambities en doelen uit uw eigen locatieplan breder willen laten leven en met uw team concreter willen invullen. Dit alles in een korte, maar krachtige, bijeenkomst, waarin informatie afgewisseld wordt met activiteiten waarbij ruimte is voor eigen inkleuring. Hiervoor heeft Kies Kleur in Groen een aanbod ontwikkeld. Samen bepalen we de accenten van de bijeenkomst. U zorgt voor de organisatie. Kies Kleur in Groen zorgt voor de juiste mensen, werkvormen, materialen, inhoud, evaluatie, verslag en foto's. **Meer informatie** bij Gertrude van den Brink: gjvanden.brink@wellant.nl

Kies Kleur in de Klas

Een van de uitgangspunten van Kies Kleur in Groen is, dat iedereen op elk moment iets kan doen aan diversiteit. Daar past het project Kies Kleur in de Klas bij. Bij Kies Kleur in de Klas zijn projecten waarbij docenten en leerlingen samen werken aan meer culturele diversiteit in de klas. Ervaring met culturele diversiteit is niet nodig en de projecten mogen kleinschalig zijn. Wanneer het project is goedgekeurd, uitgevoerd, afgerond en geëvalueerd, krijgt de indiener een beloning van € 250,-. Zie ook elders in dit nummer, voor **meer informatie** op www.kieskleurindeklas.nl of bij Koen Groenleer: cjs.groenleer@wellant.nl

Focusgroepen

Van 'praten over' naar 'praten met'. Dat is de doelstelling van de focusgroepen. Aan zo'n 40 mensen in het land, die sleutelfiguur zijn in een bepaalde culturele groep, wordt gevraagd of ze zich voor een tijd aan de groene sector willen verbinden, in de vorm van een paar ontmoetingen. Wilt u uw beleid en ideeën toetsen aan de realiteit of in gesprek met mensen inspiratie opdoen voor de uitvoering, dan kunt u leden van de focusgroep vragen u hierbij te ondersteunen. **Meer informatie** bij Nafize Sener: nsener@aequor.nl

Kies Kleur in Groen Award

Op 6 oktober 2011 vindt de jaarlijkse manifestatie Kies Kleur in Groen plaats. Opnieuw reiken we hier de Kies Kleur in Groen Award uit. Dit jaar worden er in twee categorieën prijswinnaars gekozen:

- > De Kies Kleur in Groen Award – het beste praktijkvoorbeeld in de categorie **externe oriëntatie**. Locaties en instellingen laten hun goede voorbeeld zien, waarin verbinding is gemaakt met de pluriforme samenleving. Met de stad, de wijk, gemeente, diversiteitsgroepen of -sleutelfiguren.
- > De Kies Kleur in de Klas Award – het beste praktijkvoorbeeld uit het **project Kies Kleur in de Klas**. Docenten laten hun beste praktijkvoorbeeld zien, wat ze in het kader van Kies Kleur in de Klas uitvoerden. Dat wil zeggen: een activiteit waarbij docenten en leerlingen samen aan meer culturele diversiteit in de klas werken. ■

→ **Wint uw vestiging dit jaar één van de awards?**

Kies Kleur in Groen chronologie

2007-2008

Besturen van alle AOC's, Stoas Hogeschool en Aequor komen in tot een gezamenlijk actieplan gericht op diversiteit in het groene onderwijs: Actieplan Kies Kleur in Groen.

6 oktober 2008

Minister Verburg neemt het actieplan in ontvangst en zegt haar steun toe aan het landelijke programma.

2008/ 2009

De AOC Raad is penvoerder voor het landelijke programma. Stuurgroep en coördinatiegroep worden ingericht. Ook Wageningen UR haakt aan en de groene Hogescholen scharen zich achter de ambities van Kies Kleur in Groen. FORUM gaat als partner in Kies Kleur in Groen actief haar expertise inzetten voor het groen onderwijs. Het uitvoeringsplan Kies Kleur in Groen wordt geschreven met alle partners. Dat is een intensief proces, wat tijd vraagt. Wat al liep, loopt ondertussen door: community, activiteiten van en met scholen rondom diversiteit.

6 oktober 2009

Er is een locatiespecifieke subsidieregeling van het ministerie van LNV voor Kies Kleur in Groen voorbereid, deze wordt aangekondigd op de landelijke manifestatie.

december 2009

Door convenantpartners zijn 80 locaties gemeld als deelnemer aan Kies Kleur in Groen, zij ontvangen een toekenning voor locatiespecifieke subsidie Kies Kleur in Groen.
Per instelling is een portefeuillehouder Kies Kleur in Groen aangesteld.

2009/2010

Eerste loopjaar Kies Kleur in Groen op de instellingen en locaties: beleid maken. Instellingen formuleren strategisch beleid, kwantitatieve doelstellingen en ambities op het terrein van diversiteit. In maart doen ze verslag in een tussenrapportage naar het ministerie LNV.

Locaties schrijven een locatiebeleidsplan Kies Kleur in Groen, vaak met betrokkenheid van verschillende collega's en externen. Ondertussen intensiveren zij de activiteiten op het terrein van diversiteit die er al waren. Per instelling is iemand vast lid van de community Kies Kleur in Groen, elke instelling (en bij grote instellingen elke locatie) wijst een projectleider aan.

Vanuit het programma wordt met vele landelijke activiteiten ondersteuning aan dit proces gegeven. Het eerste loopjaar eindigt op 30 augustus, sommige instellingen hebben uitstel aangevraagd voor de einddatum van het eerste loopjaar.

2010/2011

Scholen zijn gestart met de realisatie van de beleidsplannen.

A photograph of a middle-aged man with grey hair and glasses, wearing a dark jacket over a striped shirt. He is smiling and holding a black and tan dog, possibly a Rottweiler, in his arms. The background shows a grassy field and bare trees, suggesting a park or outdoor setting in late autumn or winter.

De Gay Krant- hoofdredacteur
Henk Krol over acceptatie
van homoseksualiteit in het
groene onderwijs

Docent rolmodel voor homoseksuele leerling

Op een zonnige woensdagmiddag reizen we af voor een gesprek met Henk Krol, hoofdredacteur van De Gay Krant. De reis gaat niet naar het swingende en homovriendelijke Amsterdam, maar naar het kleine -van oorsprong boerendorpje- Best. Henk Krol is daar geboren en getogen en startte daar in 1979 (eerst als grap) zijn krant. De Gay Krant is nu niet meer weg te denken uit het dorp. Eigenlijk heeft Henk ook best veel met het groene dorp en de groene sector. Wat wil je, als je bij sommige Bestenaren beter bekend bent als kampioen handmelken dan als voorvechter voor homorechten!

TEKST: MIRJAM KUGGELEIJN | FOTOGRAFIE: ESTHER WOUTERS EN MARION KLERKEN

Het gezelschap bestaat verder uit Wim Steman (lid van de Gayfarmers en rolmodel voor Kies Kleur in Groen), Dennis Kneepkens (oud-leerling van Prinsentuin College, nu student aan de Stoas en aankomend ondernemer 'floral and interior designer') en Esther Wouters (projectleider

We wachten nog steeds op 'Boer zoekt man'

Kies Kleur in Groen). Hoe denkt hij dat het komt dat homoseksualiteit in het groene onderwijs vaak nog zo beladen is? Henk: "Laat ik beginnen met te zeggen dat ik eigenlijk vind dat dit onderwerp meer geïntegreerd zou moeten worden in al het

lesmateriaal op alle scholen, niet alleen de groene. Laat het maar zo gewoon mogelijk zijn. In het gewone, dagelijks in gebruik zijnde lesmateriaal zie je vaak nog de traditionele rollen terugkeren. Man, vrouw, kinderen. En hoe goed bedoeld ook, voorlichting in de klas door een homo werkt vaak juist averechts. Homoseksuele leerlingen voelen onnodig de blikken op hen gericht en dat is vaak erg ongemakkelijk voor ze. Je zet ze in de spotlights in plaats van hen ruimte te bieden om zichzelf te ontdekken. En een ander bijeffect, is soms dat er zelfs ouders zijn die hun kinderen thuis houden omdat er een voorlichtingsmiddag op de agenda staat. Tja, dat wil je natuurlijk helemaal niet."

Dennis Kneepkens heeft de afgelopen maanden als stagiair aan de Stoas hogeschool >

‘Een veilige omgeving voor alle leerlingen, dat is toch waar het om draait?’

lesgegeven aan mbo- en vmbo-groeners. “Als ik mezelf introduceer, dan eindig ik altijd met de woorden dat ik momenteel geen relatie heb, maar wel een vriend heb gehad en dat ik homoseksueel ben. Dan zie ik vaak één of twee leerlingen opveren die denken: aha! Vaak zijn dat leerlingen die ook worstelen met hun gevoelens. Door er zo gewoon mogelijk over te doen, voelen zij zich ook meer geaccepteerd. Ik heb zelf totaal geen problemen gehad op het AOC na mijn ‘coming out’. Maar dat komt misschien ook omdat er bij mij thuis ook totaal niet moeilijk over werd gedaan.”

Docenten als rolmodellen

Esther Wouters: “Je ziet duidelijk verschillen tussen scholen waar men er open over is en echt gesloten scholen. Zo lang er een taboe op rust en leraren geheim houden dat ze gay zijn, blijft ‘homo’ een scheldwoord”. Wim Steman: “Het is voor hen dan zo eng en vreemd, dat je er maar beter heel ver uit de buurt kan blijven. Het als abstract scheldwoord gebruiken is dan lekker veilig”. Henk vult aan dat de mensen die het hardste schelden, vaak zelf homoseksuele gevoelens hebben. “Eigenlijk zouden docenten hier een voorbeeldrol in moeten hebben. En dan niet alleen de homoseksuele docenten. Ook als je hetero bent, kun je er wat van vinden en stelling nemen als ‘homo’ als scheldwoord wordt gebruikt. Als docenten er al niet open en duidelijk over zijn, hoe kunnen ze dan van de leerlingen verwachten dat zij zich veilig genoeg voelen om hun gevoelens te uiten? En is dat niet waar het om draait op school: een veilige leeromgeving bieden voor alle leerlingen?”.

Plattelandscultuur

De oorsprong van dit probleem in het groene onderwijs ligt ongetwijfeld ook in de cultuur op het platteland en de oorsprong in de agrarische sector. Wim Steman: “Op het platteland zijn geen COC-middagen of homotenten waar je voorzichtig kunt experimenteren als je jong bent. De meeste jongeren zijn onder de 18 jaar. Wanneer de stad niet op fietsafstand is, zijn deze zaken letterlijk onbereikbaar. Daarbij zijn er sterke familiebanden en meer sociale controle. Even plat gezegd: er zijn nog steeds families waar homoseksualiteit wordt gezien als een bedreiging van de erfopvolging; kinderen krijgen is vooral voor jongens immers een stuk lastiger wanneer je homo bent. Ook geloofsovertuigingen helpen niet bij de acceptatie. Ik ken een geval van een lesbisch meisje. Haar vader heeft jaren volgehouden dat ze het overnemen van zijn bedrijf wel kon vergeten, terwijl ze dat wel graag wilde en daarvoor een groene opleiding deed. Dat doet wel wat met je als je zo jong bent.”

Dennis, die zelf een creatief beroep uitoefent in de bloemenbranche: “bij de zachtere, wat liefelijke beroepen speelt dit minder. Maar de stoere groene beroepen hebben hier echt wel last van.” Ook Henk herkent dit beeld. “Ik stond een keer bij het postkantoor te wachten toen ik werd aangeschoten door een man van zo’n jaar of 50. “Ik lees jouw krant ook.....”, vertrouwde hij me toe. “Maar niet verder vertellen hoor, ik ben namelijk varkensboer.” Tja, het platteland loopt vaak nog wat achter bij de stad, waar homoseksualiteit veel normaler wordt gevonden. We wachten nog steeds met smart

‘Het is belangrijk dat Turkse agrarische ondernemers zichtbaar zijn’

Zülküf Yilmaz

Lees meer over Zülküf op www.kieskleuringroen.nl wall of fame

Nog leuker is het om dit te bekijken op www.youtube.nl

Benny – Gerard van Maasakkers

Benny zit in 4-mavo

Benny wil werken met z'n hand

Benny haalt hendig de havo

mer Benny wil liever gaon werken op 't land

mee z'n hand als kolenschuppen
speult ie sax in de hermenie
en hij stad in de goal
van 't elftal van de school
nee aan Benny's ziede 't nie
mer Benny die tobt, Benny denkt,
niemand zal me geleuven as ik 't gao zeggen
want benny da's toch ne getapte vent

Benny hee geen meidje
hee wel verkering gehad
zoenen da ging nog
mer as ze wa meer wou was Benny 't al hul gauw zat

Hij dacht, da zal nog wel kommen
hij wou da't over zou gaon
en da't ie net zo gewoon as z'n vrienden van school was
d'r had ie 't toch ook wel spellekes mee gedoan

mer toen kwam di'n enen dag
onder d'n douche mee die jongen
hij wist nie wa-t-ie zag
Godsallemachtig, goedendag

Hier kan geen meidje aan tippen
en nou zit Benny vur de televisie
mee z'n ouwelui op de bank
z'n hart bonkt hard, z'n hart hart bonkt hard
en Benny denkt: dit is mijn kans
want d'r is iets op de televisie
over mensen als hij
mer hoe zal-ie 't zeggen en wa zullen ze zeggen as-ie zee
Dit gaot over mij en as Benny denkt:
Nou of nooit, zet zijne vader 'nen andere zender op
Hij zee, gelukkig kumt dit bij ons nie voor

wa kan er eigenlijk gebeuren, hee Benny
en wa valt er te verliezen
as ge nooit meer schijnheilich hoeft te zijn
en as ge altijd vort oew eigen kan zijn
dan is't nie moeilijk um te kiezen

(japapapa, japapapapa)

op een 'Boer zoekt man' of een Boerin zoekt vrouw'!
Dat conservatieve zie je terug in het groene onder-
wijs. Er is trouwens een prachtig liedje geschreven
over een homoseksuele boerenzoon door Gerard van
Maasakkers: Benny. Dat zou eigenlijk verplichte kost
moeten zijn op het vmbo- en mbo-groen!" ■

Gay Farmers9

Hoe zit het met homoseksualiteit in de groene sector? Op boerderijen, landbouwbedrijven en in kweekers? En op scholen die opleiden tot agrarische beroepen? Feit is dat in het populaire Boer zoekt Vrouw nog nooit een gay farmer in beeld is gebracht, ondanks dat televisieprogramma al meerdere seizoenen loopt.

TILT ANNOONCE COHEN
FOTO: ANNOONCE COHEN

Homoseksualiteit moeilijk bespreekbaar in groene beroepen

Stoere jongens op klompen door de schoolgangen

"Mijn moeder vertelde specter om onze familie. Mijn zoon is gay." Een uitnodigende reactie van de 25-jarige Dennis Kneepkens een paar jaar geleden uit de kast kwam. De Boer zoekt Vrouw was toen nog een televisieprogramma dat agrarische beroepen in beeld bracht. Daarvan is hij werkzaam als fractievoorzitter in de Tweede Kamer. Hij heeft er nooit moeite meer gedaan om zijn persoonlijkheid te maken van collega's in de groene sector, ondanks dat het anderszins gevoelig ligt. Kneepkens: "Er is een duidelijk verschil in mentaliteit tussen de stad en het platteland. Ik loop erop op voor een verbod, als op een school en ik merk bij kleine schooljes dat leerlingen het lastig vinden om met homoseksualiteit om te gaan. Op groen scholen heeft een taboe op het onderwijs. In kleine dorpen komt men geen informatie, dus je bent automatisch deel van de enige gemeenschap binnen het dorp. Iedereen kent elkaar en dat zorgt voor een grote sociale controle. Op school zie ik de meeste jongens op klompen door de gangen lopen om het statement te maken dat ze er niet zijn. Ik zie dat homo's daarom meedelen omdat ze niet buiten de groep willen vallen. Die groep om te vallen is te komen zijn ligt heel hoog door de groepen."

"Homoseksualiteit is voor de meeste dorpspe hetero's een vreemd en abstract begrip"

De 40-jarige Wim Steen, fractievoorzitter van de Tweede Kamer, beaamt dit. "Het is lastig voor een homo om in de klas of afkanten te werken. Mensen krijgen de agerische mededelingen voor deze zware acties, dus de dertien is minder gemakkelijk, zeg maar eerst moeilijk. Ze schelden of laten vaak uit voor 'homo' om te bewijzen dat ze homo zijn. Dat was al heel vroeg aanwezig door de omgeving. Als jongen van twaalf-dertien jaar weet je niet welke gevoelens je hebt omdat je nog nooit hebt gevoeld of seks hebt gehad. Door 'homo' als scheldwoord te gebruiken, wordt je geaccepteerd door de omgeving. Je bent op dat moment niet anders dan de rest. Homoseksualiteit is nu dat afwijken van wat door de gemeenschap als normaal wordt beschouwd. Het is voor de meeste dorpspe hetero's een vreemd en abstract begrip. Een andere factor waarom het nu de kast komen voor homo's is de groene sector lastig ligt, in volgens Steen het gebied van homoseksualiteit. "Het feit dat je homo bent is een heel lastige sociale situatie want je moet er op constant gebeld worden buiten. In dorpen zoeken jongens en meisjes elkaar constant op, in feite, heeft grote gevolgen niet zich niet in een gemeenschap vanuit familie centraal staat. Als Willem dat de enige zoon binnen het gezin was is, kan die niet zogen voor zijn vader. Het is heel lastig voor de zoon te weten onder dat in voor veel homoseksuele mensen is. "Kneepkens valt aan: "Het is gewoon heel lastig voor agrarische jongen. Ze leven vaak in een omgeving van de boerderij en daarbinnen ben je meestal de enige die homoseksueel bent. Je hebt geen referentiekader waarvan je je kunt meten. Ik herken: niet je komt uit een Turkse gezin, dan ben je niet 't al een Turk en heb je elke een ervaringen te delen. Als je homo bent, is de kans nihil dat het heel gezin ook homo is. Je moet je voorhouden dat buiten de deur gaan zoeken en dat gaat vaak niet in zo'n klein dorp."

Om het taboe uit de groene vinger te verwijderen te helpen vinden beide mannen dat er meer over homoseksualiteit gepresenteerd moet worden. Dat begint op groene scholen. Steen: "Ik zie vaak dat docenten havig zijn om over homoseksualiteit te praten met een individuele leerling. Het voorbeeld is dat je in gesprek moet kunnen op een paar. Aan de ene kant denken ze dat de leerling eigenlijk gaat schreeuwen en roepen omdat hij beweert zelf gay homo te zijn, aan de andere kant denken ze dat de leerling het gesprek opstelt als een soort van verkiezingstheorie. Daar komt natuurlijk ook van: "Kneepkens vindt het daarom belangrijk om open kaart te spelen als hij voor de klas staat. "De verantwoordelijkheid van de docenten die hun homoseksuele angstaftig zijn hebben, kom ik er altijd meteen voor uit. Ze voorkomen je nodeloos om vooroordelen en creëren ik anderszins voor homo's die nog niet uit de kast zijn. Ik ben in een kleine klas altijd met een voorbeeld van wie ik ben, met mijn hobby's zijn, welke opleiding ik volg en dat ik op mannen val. In zijn de leerlingen dan echt kijken van: 'Oki Ja, oké. Vervolgens komt er een antwoord aan vragen over mijn persoonlijkheid: hoe zit dat met? Heb ik een vriend? Hoe gaat dat met? Ja, ja, dat alleen maar toe. Ik heb gay's weten dat ze er niet anders voor staan." Lachend voegt hij toe: "En daarom, iedereen ziet meteen dat ik gay ben door mijn voorbeeld en hij smilet als ik door de gangen loop. Waarom zou ik het dan niet knutsel maken?"

Meer informatie over dit onderwerp op www.groenemagazine.nl

Aantekening Kees Kruis in Groen

Om de culturele diversiteit in het groene onderwijs te vergroten is in 2008 het artikel Kees Kruis in Groen gepubliceerd. Het is een landelijk programma - ondersteund door alle AOC's, de VBO, de HVO, de HAVO en de HBO - dat voornamelijk naar zijn richt op de acceptatie van verschillen en het gebruik van kunnen maken. Er zijn voorbeelden zijn algeheel en play leeractiviteiten, inspiratiesessies en het Kees Kruis in Groen magazine.

Meer informatie op www.groenemagazine.nl

De Gaykrant greep zelf ook de gelegenheid aan om een artikel te wijden aan homoseksualiteit op het platteland (19 februari 2011).

Groen onderwijs en Turkije

Docent voor Hans en Hassan

Contact met een andere cultuur verandert mensen, aldus Madelon de Beus, directeur Stoas Hogeschool en met APS initiatiefnemer van bezoeken van groen onderwijs aan Turkije. Wil een student zich goed voorbereiden op docentschap, dan is begrip voor zo'n andere cultuur, met haar waarden en tradities, noodzaak, vindt Ali Ocak van APS. Ze praten over de betekenis van de wederzijdse bezoeken.

TEKST EN FOTOGRAFIE TON VAN DEN BORN

"Een professionele docent moet de vaardigheden hebben om elke leerling, ongeacht achtergrond, te begeleiden in een succesvolle studie," aldus Ali Ocak, trainer/consultant bij APS. "Je hebt nog steeds docenten die zich afvragen: hoe moet je die Turken benaderen. Alsof ze van de maan komen."

'Alsof ze van de maan komen...'

Ocak doet de uitspraak in een gesprek over de betekenis van de onderwijscontacten met Turkije. Nadat groen onderwijs eerder scholen, universiteiten en bedrijven in Turkije had bezocht, kwam eind november 2010 een Turkse delegatie van 35 mensen naar Nederland. "Een gemêleerde groep", zoals Ocak het noemt, met leerlingen, docenten en directeuren van middelbare landbouwscholen in Mersin, Konya, Bursa en Istanbul

en studenten en docenten van de Selçuk Universiteit in Konya. Ook een vertegenwoordiger van het Turkse ministerie van Onderwijs was erbij.

De contacten van groen onderwijs met Turkije begonnen volgens Madelon de Beus, directeur Stoas Hogeschool, in 2008. Ze ging met vier mensen van de school mee op een APS-studiereis naar Turkije. Ze had bij Ocak aangedrongen op een apart groen programma. Ocak denkt zelf dat het nog vroeger is gestart. "Ik had Madelon, toen ze nog bij het ministerie van LNV werkte, al eens gevraagd of ze een keer mee wilde. Dat gebeurde uiteindelijk pas drie jaar geleden; de Stoas-deelnemers waren heel enthousiast over die reis."

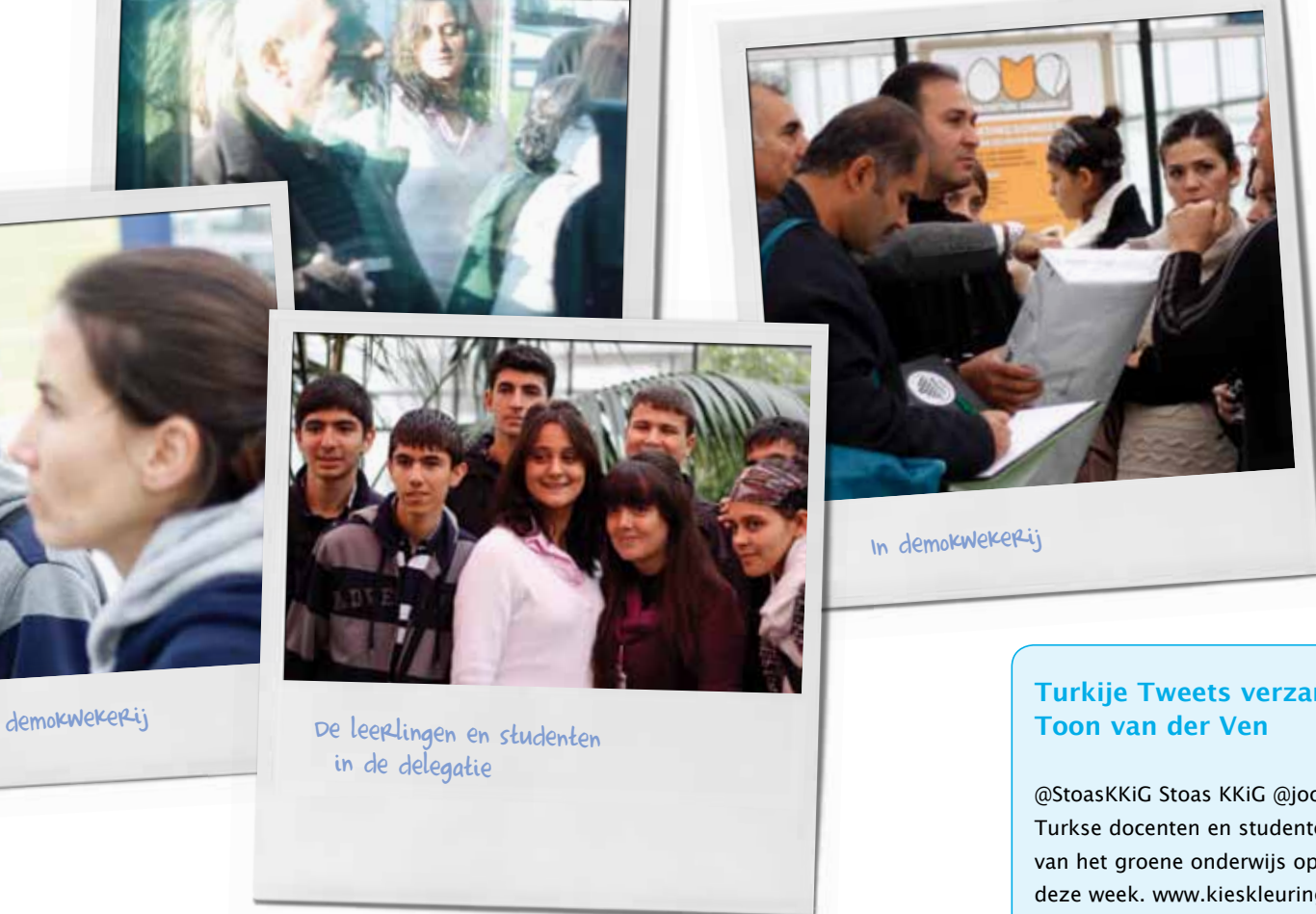
"Het is ook al heel lang mijn onderwerp", zegt De Beus. "Bij LNV, maar ik ben zelfs afgestudeerd (Pedagogiek in Leiden) op het onderwerp allochtonen in het groene onderwijs. Samen met Rens Looij schreef ik het rapport onder de dubbelzinnige titel: Wortelen."

'Ik maak elk boeket alsof het voor mijn moeder is'

Tarik Yuvanc

Lees meer over Tarik op www.kieskleuringroen.nl wall of fame

Turkije Tweets verzameld door Toon van der Ven

@StoasKKiG Stoas KKiG @joostlagendijk 35 Turkse docenten en studenten/leerlingen van het groene onderwijs op bezoek in NL deze week. www.kieskleuringroen.nl #KKiG 23 Nov via web

@StoasKKiG Stoas KKiG 35 Turkse docenten, leerlingen, studenten vandaag op bezoek bij #Stoas en #HAS. Warm, belangstellend, zakelijk én gezellig. #KKiG 23 Nov via web

@StoasKKiG Stoas KKiG goede gesprekken met @UfukKahya, @XanderB, @Aliocak, @cuneytsongul en @Madelon01 bij bezoek van Turks onderwijs aan NL. #KKiG 23 Nov via web

@groen_onderwijs groen onderwijs Perfect zoals Sjoerd Louwes de aanleiding en problematiek verwoordt in de reportage van RTV Nijmegen. <http://t.co/DxpycBQ> via @Dailymotion 25 Nov via Tweet Button @mokuducu Mehmet Okuducu @StoasKKiG Was erbij. Leuke avond voor onze gasten uit het Turkse onderwijswereld. Helemaal ondergedompeld in de Nederlandse cultuur. 27 Nov via web

@StoasKKiG Stoas KKiG Gisteravond gezellig en zinvol afscheidsetentje met groen #Turkije. En nu werken aan duurzame resultaten! #KKiG 28 Nov via web

Het bleef niet bij die ene reis, en ook niet alleen bij Stoas Hogeschool en APS. In 2009 ging een groep van dertig mensen uit de groen-onderwijswereld naar Turkije en in mei 2010, een groep van zestien. "Toen zeiden we: nu wordt het hoog tijd dat ze hierheen komen."

Bushalte

Wat is de betekenis van deze bezoeken? Wat levert het de deelnemers en het groene onderwijs hier op? Op die vragen geven Ocak, De Beus en ook Celil Çoban, bestuurder bij Aequor vanuit FNV Bondgenoten, antwoord. Ze vertellen ook hoe het nu verder kan gaan: het perspectief voor de toekomst. Ocak, die al ruim twintig jaar studiereizen naar Turkije en Marokko organiseert, vindt zo'n reis de beste manier om te leren. "Als je je onderdompelt in een andere sfeer en een vreemde cultuur, dan blijft het hangen. Mensen veranderen na zo'n ervaring." "Ik merk ook bij mezelf verandering", vervolgt Madelon. "Ik maak op straat, bij de bushalte of in de supermarkt nu veel sneller contact met Turkse mensen. Wat het precies is, weet ik niet. Misschien

kijk ik anders, vriendelijker, opener."

"Je ziet dat er veel directe contacten ontstaan; leuk hoe veel mensen hier met Turkse delegatieleden een band via Facebook onderhouden. Dat is zichtbaar, maar er is ook een diepere laag. Studenten die bijvoorbeeld in Turkije zijn geweest voor hun studie, benoemen vooral wat het met hen zelf heeft gedaan. Ze zijn anders dan ik had gedacht, zeggen ze."

Het is waarschijnlijk herkenbaar voor iedereen die de ervaring deelt. In contact met een andere cultuur, leer je heel veel over jezelf. Alle tradities en waarden die zo vast en vanzelfsprekend leken, de vooroordelen over je eigen volk en andere volken: dat krijgt een andere betekenis na zo'n ontmoeting. Je beeld over een andere cultuur wordt bijgesteld. Dat kan soms heel drastisch zijn.

Christelijk

Participeren, benadrukt Ocak, en ervaringen delen; dat is de essentie. "Ik vind echt dat alle studenten en liefst ook alle docenten zo'n reis moeten maken. >

İnanç Sefa Ören, leerling op landbouwschool in Istanbul bij bloemenkwekerij

Cengiz İssever (ministerie Onderwijs in Turkije) en Ali Ocak (APS)

Müjesser Konya luis

'Hoe kunnen we meer leerlingen met een Turkse achtergrond werven?'

Want," vervolgt hij, "er moet een omslag plaatsvinden, een cultuuromslag. Dat gaat verder dan begrip voor elkaar. Docenten moeten zich gedragen als professionele leerlingbegeleiders. Dat vraagt in deze tijd een andere benadering."

"De wereld verandert", zegt Ocak, "en op Nederlandse scholen verandert de populatie." Dat proces loopt op veel plekken al sinds er in de jaren 70 onder meer een instroom van Turkse, Marokkaanse en mensen met een andere achtergrond op

gang kwam. "Op een school in de grote stad is een docent als een tuinman met duizend bloemen. Hij moet in staat zijn om al die bloemen te doen bloeien." Die kinderen dragen tradities en waarden met zich mee. "Daar moet zo'n docent op in kunnen spelen. Hij moet een professional zijn."

Dat gevoel leeft ook bij docenten. Ze willen volgens Ocak meer weten over de achtergrond van allochtone leerlingen. Zo heeft een groep studenten van Stoas Hogeschool

een stagereis van acht dagen gemaakt. Ze liepen een paar dagen stage op een onderzoeksinstituut voor land- en tuinbouw, bezochten scholen en universiteiten en kwamen in contact met Turkse leerlingen en studenten. Ocak: "Internationaal onderwijs. Dat moet je hebben. Ik zou het heel goed vinden als elke Stoasstudent zoiets zou beleven. En dat een student, gekoppeld aan een docent daar, lesgeeft op zo'n school. Daar leer je heel veel van."

Het ligt ook volgens De Beus voor de hand dat als lerarenopleiding Stoas Hogeschool het voortouw neemt. Vooral ook omdat de groenscholen zo wit zijn. "Iemand moet zijn nek uitsteken om diversiteit in onderwijs te bevorderen. We doen dat aanvullend op het programma van Kies Kleur in Groen."

"Vijftig jaar geleden was het eenvoudiger", vervolgt Ocak. "De leerlingen waren bijna allemaal christelijk en de docent had eenzelfde achtergrond. Maar nu is het veel complexer. Zo'n docent moet de vaardigheden hebben om een hele klas te kunnen bedienen. Alle kinderen van dit land, of ze nu Hans of Hassan heten. Het gaat erom dat je niet in wij-zij denkt. Niet in groepen verdelen."

Gehoord van onze Turkse gasten

1. Nederland is een voortrekker in de groene sector!
2. Scholen zijn ontmoetingsplaatsen die samenwerken met vele instellingen rondom de school
3. Onderwijs is gericht op het hier en nu en daardoor ook leerling-gericht
4. Deze studiereis heeft ons vele ideeën gegeven over tal van mogelijkheden van Turkije in de zelfde sector
5. Schoolleiders zijn hard werkende vernieuwers.
6. Overgang van leerlingen op verschillende niveaus is erg soepel geregeld
7. Goede samenwerking tussen organisatoren, prima programma en professionele begeleiding tijdens de reis.
8. Nu moeten we de stappen zetten tot concrete samenwerking met Nederlandse scholen!
9. Onze deuren staan voor jullie wijd open!

Bozdog, student Seluk Universiteit in
tert naar uitleg over de demokwakerij

“Het perspectief? We zijn net begonnen. Allochtone kinderen gaan bijvoorbeeld nu niet naar een groenschool. Dat groenscholen zich zodanig profileren dat ze wel komen, is een hele opgave en een lange weg.”

Machtig

Maar bij het bezoek van de delegatie uit Turkije, november 2010, viel Ocak op hoeveel mensen bij de organisatie betrokken waren, die eerder mee naar Turkije zijn geweest. “Het is een geïnterculturaliseerde groep mensen die zich heel betrokken voelt”, denkt hij. “De wil is groot bij hen, dus nu moeten we verder. We willen ze graag opnieuw bij elkaar halen en bespreken wat er gedaan kan worden. Ook de scholen zelf zouden zich meer moeten committeren.”

Die groep organisatoren heeft op een unieke manier samengewerkt, vindt ook De Beus. “Een van de opbrengsten van dit bezoek zit in de samenwerking over regio’s, heel open en dwars door alles heen. AOC’s, hogescholen, Wageningen UR, pedagogische centra en Stoas Hogeschool, die met APS initiatiefnemer waren. Dat alleen al is enorme winst. Heel bijzonder.” >

Op de voorpagina

Bij het tegenbezoek van de Turkse delegatie in november, vielen in Nederland net de eerste sneeuwvlokken uit de lucht. Een voorbode voor een erg witte kerst, zo bleek later. Het leverde in ieder geval prachtige plaatjes op van enthousiaste leerlingen in een oerhollandse (Amsterdamse) setting.

De nieuwsgierige Ahmet Kurt uit Bursa is 20 jaar en een leerling van de groene beroepsschool. Hij had het vooral erg koud in Nederland. De pet en de shawl zijn dan ook ter plekke aangeschaft. Hij wil graag levensmiddelentechnoloog worden. Naast alle indrukken uit de groene sector en het groene onderwijs, heeft hij ook dagen geoefend op de zin ‘I would like to see you in Bursa’. En dat meent ie!

De 23-jarige Hatice Özteke studeert aan de Selcuk Universiteit, ze volgt daar de lerarenopleiding. Ze twijfelde lang tussen journalistiek en het groen, maar koos uiteindelijk toch voor groen. Nederland was niet helemaal onbekend voor haar, ze studeerde drie maanden in Utrecht en wil ook misschien haar vervolgopleiding/specialisatie in Nederland gaan doen. Ze pleit ervoor, namens de studenten/leerlingbegeleiding van de groep, om spreekvaardigheid Engels standaard in het Turkse onderwijs te krijgen.

Müyesser Bozdog, student Selçuk Universiteit in Konya in gesprek met Lentiz-leerling

Nihal Sarıkaya, leerling op Turkse landbouwschool in Bursa

Met leerlingen van Lentiz 6

Een tweede winst zit volgens haar in de contacten met de Turks-Nederlandse gemeenschap in de regio's. Met politici, bedrijfsleven, ouders, ambtenaren. Die contacten waren volgens haar overigens niet altijd even

gemakkelijk te realiseren, maar vaak was het voor deze mensen een eerste kennismaking met groen onderwijs. Ook andersom, zegt Ocak. "Sommige groenscholen hebben voor het eerst allochtone mensen op bezoek gehad. Ze hebben gezien dat er blijkbaar interesse bestaat voor de sector. In Sneek (AOC Friesland) waren bijvoorbeeld heel veel Turkse ouders van jongeren uit de omgeving op school. Ze vonden het machtig en kregen belangstelling voor de school."

"Er is verder veel pers geweest", vervolgt De Beus. "En op internet kwamen artikelen, nieuws en filmpjes. Dat was ook een doel, publiciteit maken en mensen bereiken. Contact maken in je eigen omgeving. Nu is het zaak om dat vast te houden. En nog te verdiepen."

Angst

Een idee is om aan te sluiten bij de viering in 2012 van het 400-jarig bestaan van de handelsrelaties met Turkije. "We kunnen participeren in activiteiten." Ook Çoban ziet daar mogelijkheden. "De laatste drie jaar is er toch een omslag te zien", zegt hij. "Er was aversie, vanwege onbekendheid en de gedachte: 'Turkije, dat is toch een moslimland.' Maar steeds meer Nederlanders willen investeren in Turkije."

"Zo'n bezoek is geweldig", vervolgt hij. "Dan kan er echt iets ontstaan. En voor zo'n Turkse delegatie is het goed om te zien hoe we het hier georganiseerd hebben. Vooral het praktische leren, de certificering en de organisatie van het onderwijs; voor hen onbekende zaken. Daar kunnen ze een hoop van leren. Dat zijn dingen die ze mee kunnen nemen."

Gewoon afstappen op de Turkse gemeenschap

Evelien Kist (AOC Terra) vertelt over haar ervaringen met het betrekken van de Turkse gemeenschap bij het bezoek van de Turkse delegatie, AOC Terra. "We hadden een aantrekkelijk programma voor de Turkse delegatie bedacht en ik wilde heel graag dat zoveel mogelijk Turkse mensen uit de omgeving van onze school erbij aanwezig zouden zijn. Tja, dat heb ik geweten! Want hoe pak je zoiets aan? Ik ben om me heen gaan kijken en vervolgens in de herfstvakantie binnengestapt bij een nieuw Turks eethuisje in Meppel, bij een Turkse kleermaker, bij dames van een Turks cateringbedrijf en bij een Marokkaanse jongen met een eigen uitzendbureau....Ik had van tevoren bedacht dat ik gewoon binnen moest stappen, me zou voorstellen en dan zeggen "ik heb een beetje rare vraag....misschien kunt u me helpen.." En dat bleek heel goed te werken. In het begin was er soms wat terughoudendheid, maar alle gesprekken verliepen uiteindelijk heel plezierig. Ik merkte dat mensen het heel erg leuk vonden en ook erg geïnteresseerd waren en veel vragen hadden. Ook heb ik gemerkt dat van het een weer het andere komt. De dames van de catering hebben een enorm netwerk en zo kan de bal verder rollen. Hartstikke leuk! Het was allemaal ook makkelijker dan ik van tevoren dacht. Je kunt het beste gewoon spontaan op mensen afstappen. Sinds mijn studiereis naar Turkije merk ik dat ik dit soort dingen toch makkelijker doe. En natuurlijk gaan we hier een vervolg aan geven. Binnenkort nodigen we iedereen uit voor een informeel etentje op ons bestuursbureau en gaan we kijken hoe we verder kunnen samenwerken.

Vijf tips voor vervolg

1. Samenwerken van school tot school, kleinschalig en met tastbare doelen
2. Verdiepen contacten met Turks-Nederlandse gemeenschap in de regio
3. Studiereizen, stages en uitwisseling, onderdompelen in cultuur van Turkije en Marokko
4. Participeren in activiteiten viering van 400 jaar handelsrelaties met Turkije in 2012
5. Vergelijkbare trajecten zoals met Turkije opzetten in Marokko en Suriname

Uiteindelijk zijn bij zo'n bezoek in eerste instantie vooral de contacten relevant, denkt De Beus. En dat geldt voor zowel Turkse deelnemers als de Nederlandse. "De excursiepunten, scholen en bedrijven, zijn vooral een middel voor dat contact. Daaromheen kwamen we bij elkaar en daar spraken we over."

"De volgende stap is samenwerking en uitwisseling. Duurzame contacten met specifieke scholen. Maar dan heb je als Turkse school ook legitimiteit nodig. Dat was de reden waarom we hebben aangedrongen op deelname van belangrijke mensen van regionale overheid en het landelijk ministerie." Ocak denkt vooral aan de effecten voor het Nederlandse onderwijs. "We moeten zorgen dat alle sectoren voor alle leerlingen voldoende zichtbaar zijn. Niemand achterstellen, want als allochtonen geen gebruik maken van groenscholen is dat een soort achterstelling. Uiteindelijk kiezen ouders en leerlingen natuurlijk zelf, maar er mag dan geen angst zijn en geen vooroordelen."

"En als die leerlingen dan voor zo'n school kiezen, moet de school in staat zijn om de talenten van deze leerlingen in te zetten en uit te diepen. We moeten naar een situatie toe waarin het vanzelf spreekt dat ook Turks Nederlandse en andere allochtone jongeren voor de groensector kiezen." ■

'Je kunt het beste gewoon spontaan op mensen afstappen'

Het bezoek aan de veilinghal

Arjan Boes, student Wellantcollege MBO Aalsmeer, loopt stage (keurmeester) op de bloemenveiling Aalsmeer. Hij heeft de Turkije delegatie op de veiling ontvangen en samen met 3 medestudenten in een forum hun vragen beantwoord.

"Ik vond het hartstikke interessant en leuk om die mensen te ontvangen. Ik vind het ook heel goed dat zoiets gebeurt. We kunnen allemaal iets van elkaar leren. Ze hadden ook goede vragen vond ik. Je kon merken dat ze heel geïnteresseerd waren. Zelf ben ik nog nooit op studiereis geweest, maar in mei gaan we vanuit school met 15 studenten en 2 leraren naar Turkije toe. We gaan heel veel bedrijven bezoeken. Ik vind het vooral interessant om te zien hoe zij hun producten telen en verhandelen en natuurlijk ook erg spannend om die cultuur eens op te snuiven."

Nagenieten

Er is van alles van het tegenbezoek gedocumenteerd op de webpagina van Groen Onderwijs.nl, die speciaal hiervoor is ingericht:

<http://www.groen-onderwijs.nl/gastenuitturkije/index.htm>

Deze onderwijsinstellingen werkten mee aan het bezoek:
Wellantcollege,
Helicon Opleidingen,
Wageningen UR,
Stoas Hogeschool,
HAS Den Bosch,
Lentiz Onderwijsinstellingen,
AOC Oost, AOC Friesland
en AOC Terra.

Niet alleen het groene onderwijs is bezig met meer diversiteit, ook steeds meer bedrijven realiseren zich dat meer diversiteit een meerwaarde kan hebben voor de bedrijfsvoering. In de rubriek 'De praktijk van diversiteit' laten we een paar mooie verhalen zien uit het groene bedrijfsleven.

de praktijk van d

TEKST EN FOTOGRAFIE: AEQUOR

Een fantastische gozer

In Zuid-West Den Haag in de Boeketten Boutique speelt zich twee jaar geleden een bijna romantisch verhaal af over diversiteit op de arbeidsmarkt. Schuin tegenover de bloemenwinkel van eigenaar Jan van Etten is een koffiehuis gevestigd. Tarik Yuvanc is een vaste bezoeker. Met een kopje koffie kijkt hij vol trots en blijdschap naar de verschillende boeketten die Jan dagelijks naar buiten brengt. Als een klant bekeken bloemen niet netjes in een emmer terug zet, is Tarik er snel bij om ze goed te plaatsen. Tarik denkt aan zijn geboortestad Kusadasi in het Zuid-Oosten van Turkije. Daar begon hij, twaalf jaar oud, als bloembinder. Hij verstaat zijn vak als geen ander maar... hij spreekt geen Nederlands en heeft geen diploma's. Toch wil hij maar één ding en dat is de prachtigste boeketten maken.

Op een dag trekken hij en zijn vrouw de stoute schoenen aan. Zij spreekt Jan aan en legt het verhaal van Tarik voor. De volgende dag staat hij op proef in de winkel van Jan boeketten te maken. Jan is perplex: Tarik blijkt over zoveel vakmanschap, creativiteit en vooral liefde voor bloemen te beschikken dat hij Tarik in dienst neemt. Dat is nu twee jaar geleden. Tarik spreekt inmiddels een beetje Nederlands en doet zijn werk met veel plezier en inzet.

Jan staat dagelijks versteld van zijn talent en Tarik is ongelooflijk blij dat hij in een 'vreemd' land eindelijk zijn geliefde vak mag uitoefenen. Of zoals Jan het zelf zegt: "Ik had nooit gedacht dat ik een Turkse werknemer in dienst zou krijgen, maar het is gewoon een fantastische gozer."

Tarik Yuvanc

iversiteit

A man with short dark hair, wearing a dark green t-shirt, stands in a greenhouse. He is surrounded by rows of tomato plants with green and ripening red tomatoes. He is gesturing with his hands as if speaking. The background is filled with lush green foliage and tomato plants.

Eén tomaat,
negentig
verschillende
medewerkers

Wie niets van tomatenkweken weet, valt bij de gebroeders Duijvestein van de ene verbazing in de andere. Als je het terrein oprijdt, ontvouwt zich een indrukwekkend kas-sencomplex. Hier worden tomaten gekweekt, en hoe. Dat het personeelsbestand van de vier broers divers is, blijkt direct uit de bordjes die je her en der ziet hangen in vier verschillende talen. "Diversiteit heeft niets met allochtonen te maken", zegt Ted Duijvestein. Hij is binnen het bedrijf verantwoordelijk voor het personeelsbeleid.

"Wij hebben diversiteit hoog in het vaandel staan. Het is de kunst om dit toch wat vage begrip concreet te maken en dat doen we niet met buitenlanders." Volgens Ted begint diversiteit met het bepalen waarom je personeelsbestand zo verschillend mogelijk moet zijn. Een gevarieerd bedrijf is een gezond bedrijf, aldus Ted. "Je doet dit uit een stukje

maatschappelijk verantwoord ondernemen: goed zorgen voor je mensen zonder je commerciële doelen uit het oog te verliezen."

Ted wil met alle groepen mensen, leerlingen en studenten contact houden. "We hebben hier mensen met een verstandelijke beperking die hier werken onder begeleiding van onszelf en van jobcoaches. We nodigen scholieren uit voor werkbezoeken en stages, hbo'ers geven we afstudeeropdrachten en misschien nog wel het belangrijkste: ik ben altijd op zoek naar de mens achter het verhaal." Zo kwam tijdens een functioneringgesprek met een Poolse medewerkster naar voren dat zij universitair geschoold was en over veel meer capaciteiten beschikte. Duijvestijn gaf haar een cursus Nederlands en nu begint ze in een logistieke leidinggevende functie. ■

Het Koning Willem I College: meer allochtone leerlingen dan op een AOC

Pashja vergadert: Donya, Naziha, Halima, Houda, Mourad en Mohammed

Als we in het groene onderwijs een succes willen maken van diversiteit en daarmee nieuwe talenten de opleiding binnen willen halen, kunnen we wellicht iets leren van een mbo-school die hier al sinds 2000 extra werk van maakt. De promotieteams van het Koning Willem I College in Den Bosch richten zich op meer dan alleen etnische diversiteit maar dat is toch wel de hoofdmoot van hun werk. Zij bieden allochtone jongeren binnen de opleidingen een platform, ondersteunen hen bij studieproblemen, helpen bij studiekeuzes en bij het vinden van een stage-adres, bieden een luisterend oor of sporen extra aan. Voor veel allochtone mbo-studenten maken zij het verschil.

Interculturele successen met Promotieteams Pashja en Birlik

Kleurrijke versterking op ROC het Koning Willem I College in Den Bosch

TEKST: TOON VAN DER VEN | FOTOGRAFIE: JAN VAN DER VEN

Donya is voorzitter van Pashja, het promotieteam voor culturele verscheidenheid van het Koning Willem I College in Den Bosch. Ik spreek haar samen met haar collega's Naziha, Halima en Houda, enthousiaste meiden die zich inzetten vóór een gelijkwaardige participatie van alle jongeren aan studie en arbeidsmarkt en tégen negatieve beeldvorming. Eerder had ik al gesproken met Mohammed, de voorzitter van promotieteam Birlik. Pashja en Birlik zijn actief op dezelfde fronten maar op verschillende locaties van het Koning Willem I College in Den Bosch. Het werkt handiger zo.

Grote betrokkenheid als drijfveer

Pashja en Birlik worden binnen het college ondersteund door twee docenten: Petra van Koppen en Henk Brinks.

Daarnaast volgen ze debattrainingen en andere workshops bij een arbeids-expertisecentrum en overleggen ze met externe spelers variërend van Kleurrijk Brabant Werkt tot de Rotary Club. Sinds kort vormen ze een afdeling van de studentenraad, wat meer erkenning betekent en de mogelijkheid studiepunten te vergaren met hun inzet als rolmodel. Toch is het vooral vrijwilligerswerk en komt hun succes voort uit een sterke drijfveer en grote betrokkenheid. De successen die ze behalen en de dankbaarheid van de betrokken jongeren betekenen een grotere waardering dan de studiepunten.

Natuurlijk spelen de Pashja- en Birlik-studenten op voorlichtingsdagen en open dagen een rol maar ze

PASHJA = promotieteam
allochtone jongeren
's-Hertogenbosch

Birlik = Turks voor eenheid

Mohammed, voorzitter van het promotieteam Birlik

zijn op meer terreinen in het college actief en dus zichtbaar. Een mooi voorbeeld van zo'n activiteit is de Multi-Culturele Dag. Deze dag staat in het teken van gelijke kansen en wederzijdse kennismaking. Hij wordt georganiseerd door Pashja en Birlik maar gaat pas door als minstens zeventig procent van alle eerstejaars studenten, en van de nieuwe medewerkers, heeft getekend voor het belang van – en daarmee hun steun aan – deze dag. Dit brede draagvlak vinden de deelnemers ook terug buiten de speciale acties: de sfeer tijdens de lessen en in de pauzes benoemen ze als prettig en ontspannen; er vindt meestal een goede vermenging van studenten met verschillende achtergrond plaats.

Tips voor het groene onderwijs

Deze promotieteams laten zien dat het loont om van culturele verscheidenheid een positief actiepoint te

maken. Doordat zij werk maken van minder schooluitval, een hogere ouderparticipatie, onderlinge kennis-making en betere studieresultaten, wordt een generatie van vooral Marokkaanse en Turkse jongens en meiden

'Hun succes is het succes van samenwerking'

opgeleid voor de Nederlandse samenleving die hieraan een eigen bijdrage kunnen leveren. In onze handel met Noord-Afrika en Turkije, in sociale dienstverlening en in de zorg hebben we hen nodig. De leden van Pashja en Birlik zijn echte ambassadeurs voor hun generatiegenoten, hun succes is het succes van samenwerking binnen de school. Hebben ze tips voor startende scholen, bijvoorbeeld in het groene onderwijs? >

'Ik wilde werk dat ik overal kan doen,
in welk land ik ook ben'

Yosri Rhouma

Lees meer over Yousri op www.kieskleuringroen.nl wall of fame

'Zorg dat je er met z'n allen plezier aan beleeft!'

Docente Petra van Koppen ondersteunt Pashja en Birlik

De adviezen buitelen over elkaar heen. Begin altijd met een gezamenlijke betrokkenheid, maak een actieplan met heldere maar realistische doelen en leg vast welke verantwoordelijkheid elke partij heeft: wat mag een promotieteam van de school ver-

wachten en andersom. Zorg intern voor een goede sfeer en voor snelle, makkelijke resultaten, maar communiceer en participeer vanaf het begin ook extern: het gaat om de gehele schoolgemeenschap, inclusief omgeving en ouders. Naast grote opvallende acties moeten kleine activiteiten de naamsbekendheid bestendigen: hou je webpagina actueel, communiceer niet alleen maar plannen en ambities maar vooral successen, hoe klein ook. Wees niet te snel ontmoedigd: het is werk van de lange adem. Blijf elkaar dan ook stimuleren in het besef dat kleine resultaten via het harmoniemodel beter werken dan grote opschudding via het conflictmodel. Regel, ook met een verantwoordelijke directeur, een vaste vergadertijd en plek: elke week anderhalf uur. En vooral: zorg dat je er met z'n allen plezier aan beleeft!

Met een goed gevoel en veel extra energie heb ik afscheid genomen van de kleurrijke kanjers, Naziha, Halima, Houda, Donya en

Mohammed. Wanneer zou ik een stukje kunnen schrijven over hun collega's bij een promotieteam in het groene onderwijs? ■

Met de promotieteams Pashja en Birlik heeft het Koning Willem I College jarenlang de titel School zonder Racisme verworven. De opvolger hiervan, het predicaat 'EEN-school' heeft de school in 2009 en 2010 verkregen. Ook al is de versterking van de positie van allochtone studenten de hoofdactiviteit, de teams richten zich ook op ondersteuning van studenten met een handicap, of studenten die vanuit problemen vanwege seksuele of religieuze geaardheid een beroep op hen doen. Er zijn meer scholen met dergelijke promotieteams: een snel onderzoek laat er in Brabant alleen al vijf zien. Een landelijk overzicht blijkt bij navraag bij alle betrokkenen onbekend.

Doelen van Pashja en Birlik voor het lopend cursusjaar of de nabije toekomst:

- > voortzetten van activiteiten als de Multi-Culturele Dag en Broodje Cultuur (lunchhapjes uit alle windstreken met opbrengst naar een goed doel);
- > voortzetten van ondersteuning bij directe hulpvragen: huiswerkproblemen, time-management, karaktertraining, studiekeuze, stagebemiddeling;
- > realiseren van een multifunctionele stilteruimte voor alle studenten;
- > extra inspanningen op verhoging van de ouderparticipatie;
- > de uitgestelde excursie naar Turkije alsnog laten plaatsvinden;
- > een college-brede activiteitendag door alle gebouwen heen.

'Zodra klanten je als een vakman kennen, maakt huidskleur geen verschil'

Otidilson Tuitel

Lees meer over Otidilson op www.kieskleuringroen.nl wall of fame

de bazar

Er zijn diverse organisaties met vergelijkbare doelstellingen als Kies Kleur in Groen. Ook zij ontwikkelen materialen die scholen kunnen gebruiken voor leerlingen, docenten en ouders. Lespakketten, tentoonstellingen, boeken en nog veel meer. Het KKiG Magazine selecteert in elk nummer de mooiste, leukste en meest bruikbare tips. Ook een tip? Geef 'm door via info@kieskleuringroen.nl.

Een selectie van reeds bestaande **internationale activiteiten** op eigen bodem, weergegeven in good practises. www.gkc-pin.eu

Boek 'Interculturele gespreksvoering' door Edwin Hoffman. Volgens het TOPOI model (Taal, Ordening, Personen, Organisatie en Inzet) – Bij de betere boekhandel of www.bol.com

Homoseksualiteit
Empowerment Lifestyle Services ondersteunt bij homo-, bi, lesbische en transgender emancipatie en diversiteitsbeleid in scholen. Op de website divers lesmateriaal, trainingsaanbod, achtergrondinfo en 'gouden tips'.

www.tolerantescholen.nl/klas

Movies that Matter – films die ogen openen. Begeleidt en adviseert bij het vertonen van mensenrechtenfilms op school. Er is een uitgebreide zoekcatalogus met films die tegen een klein bedrag te huur zijn. www.moviesthatmatter.nl

Movies that Matter – lesmateriaal.

Bij het ontwikkelen van het lesmateriaal is gekeken naar de lesstof van meerdere

vakken. Zo is de film vaak niet alleen te gebruiken bij bijvoorbeeld CKV, Maatschappijleer of Filosofie, maar –afhankelijk van de film– ook bij vakken als Economie, Geschiedenis, Aardrijkskunde, Biologie of Verzorging.

www.moviesthatmatter.nl

Kies Kleur in de Klas

Culturele diversiteitprojecten in de klas

Kies Kleur in de Klas zijn projecten waarbij docenten en leerlingen samen werken aan meer culturele diversiteit in de klas. "Dit hoeven absoluut geen grootschalige projecten te zijn", vertelt Koen Groenleer, projectleider van Kies Kleur in de Klas. "Het kan heel kleinschalig, bijvoorbeeld een werkbezoek aan een moskee in de buurt. Maar ook wel groter hoor. Vorig jaar heb ik bijvoorbeeld een fantastisch project gezien met schooltuintjes, waar leerlingen samenwerkten met buurtgenoten. Dat zou zo opnieuw kunnen worden uitgevoerd als "Kies Kleur in de Klas project".

Koen Groenleer

TEKST: MIRJAM KUGGELEIJN

Verdien € 250,-

Ervaring met culturele diversiteit is niet nodig, ook voor de docent kan het een leerproces zijn. Het leuke is, dat wanneer een project is goedgekeurd, uitgevoerd, afgerond en geëvalueerd, de indiener een beloning krijgt van € 250,-! Die kan dan weer worden ingezet voor een ander leuk project in het kader van culturele

'Leerlingen hebben vaak een verrassend creatieve inbreng'

diversiteit. Een projectweek of een Bijlmerexcursie voor de hele klas bijvoorbeeld. Inspiratie hiervoor vinden de docenten dan weer bij hun collega-AOC's, want alle projecten worden gedeeld op de website."

Koen Groenleer (zelf ook docent op de Wellantvestiging in Boskoop) is op 1 januari 2011 enthousiast gestart met het project. Er is een website ontwikkeld, waar men op eenvoudige wijze een project in kan dienen. Begeleiding en monitoring vindt plaats via de site. Koen: "Het concept is afgekeken van het Grassrootsproject. Toen konden docenten zelf ICT-projecten uitvoeren en indienen voor een beloning. Het was een enorm succes, in totaal zijn er toen wel ruim 500 projecten uitgevoerd, de subsidie was méér dan op. Dat willen we nu weer natuurlijk!"

Alles mag

"Er gebeurt nu ook al veel op de scholen. Leerlingen hebben vaak een verrassend creatieve inbreng. Zoek aansluiting bij eerder uitgevoerde projecten van andere docenten binnen en buiten het groene onderwijs", zegt Koen. "Of kijk op de website www.kieskleurinklas.nl voor veel voorbeelden."

De enige voorwaarde voor de beloning, is dat het project een digitaal overdraagbaar document oplevert waarin het wordt geëvalueerd (het liefst met de leerlingen/studenten) over het project. Dit kan van alles zijn: woordverslagen, powerpoint-presentaties, zelfgemaakte internetsites, gemaakte filmpjes of audioverslagen van de uitgevoerde projecten. Wees creatief! De beste projecten komen in de etalage van de website te staan. En er is dit jaar een speciale Kies Kleur in de klas Award, die op 6 oktober wordt uitgereikt op de landelijke manifestatie." ■

Meer weten?

Vanaf heden kunnen er projecten worden ingediend. Lees alles over de aanmeldprocedure en de voorwaarden op de website www.kieskleurindeklas.nl

Vragen kunt u ook stellen aan de projectleiding van Kies Kleur in de Klas:

Koen Groenleer 06-10952326

cjs.groenleer@wellant.nl

Dimph Rubbens 06-25051950

d.rubbens@aps.nl

Of vraag informatie bij de Kies Kleur in Groen coördinator van uw school of locatie. Op de website kunt u nakijken wie dat voor uw instelling is.

column

kaka-iiigee

Esther Wouters is projectleider van Kies Kleur in Groen en werkt bij Aequor. Ze woont met haar gezin in Amsterdam. In haar column laat zij haar licht schijnen over zaken die haar bezig houden.

Platteland

Tot voor kort had ik met droge ogen beweerd dat ik goed bekend ben met het Nederlandse platteland. Me er thuis voel zelfs. Per slot van rekening kom ik er vandaan. Daarom verheugde ik me ook volstrekt argeloos op twee dagen Gronings platteland met mijn lief. Ik zag mezelf langzaam wakker worden in een authentieke Groningse kamer. Nog slaperig mijn laptop in bed opklappen om mijn meest creatieve klussen, die wel zouden varen bij mooi uitzicht, stilte en een dorpsse sfeer, met razende efficiëntie uit te voeren. Af en toe zou ik er even uitwandelen voor een onbeduidend boodschapje. Maar eerst op weg. De Ring Amsterdam was druk, daarna werd het steeds rustiger. De laatste 20 km durfden we niet harder dan 40 km per uur te rijden op de aardedonkere B-wegen. Groningers zoefden ons geërgerd voorbij.

De B&B bleek in een samenklontering van enkele huizen te liggen. Geen winkel te bekennen. De volgende ochtend dus op weg om een supermarkt te zoeken voor twee dagen boodschappen en een pinautomaat. Dat viel nog niet mee. Geld opnemen kon in een ander dorp bij winkel De Marskramer. 'Zoveel geld hebben we helemaal niet in kas', zei het meisje van de winkel licht verschrikt. In de supermarkt zocht ik lang naar sojaboter en een blikje bitterlemon, tot het kwartje viel: niet in het assortiment. Terug in de B&B zag ik voor het eerst het uitzicht. Eindeloze vlakte met in de verte af en toe een auto die de totale leegte doorkliefde. Ik klapte mijn laptop open en logde in op internet. Het was meer dan stil.

Doodstil was het..... Snuff movies! Ineens drong het woord zich aan me op. Ik had er nog nooit van gehoord tot het een keer in de krant stond. Snuff movies zijn films over vrouwen waarvan de ledenmaten worden afgezaagd tot ze doodbloeden. Zonder trucage opgenomen. Een paar vrouwen waren volgens dat artikel op de valreep ontsnapt uit zo'n Snuff-movieloods en opgevangen door een boer. Hier ergens, op het Groningse platteland. Ik herinnerde me het verhaal nu weer levendig. Mijn oog viel op het prikbord op een briefje met een telefoonnummer. 'In geval van nood', stond erbij. Ik zag mijzelf liggen, één arm er al af, terwijl ik met de andere op mijn Blackberry het nummer van de huisartsenpost intoets....

Snel vluchtte ik het internet op, veilige virtuele haven. Het overkomt me wel vaker dat ik me realiseer hoe actueel alle items van KKiG zijn. Maar, angst van stedelingen voor het platteland, besteden we daar eigenlijk wel genoeg aandacht aan? Ik meld me hierbij aan voor de eerstvolgende Mijn klas – Jouw klas. Mijn relatie met het platteland is duidelijk aan een update toe.

Esther Wouters

bij banenbeurs

Otidilson Tuitel floreert in het groen. De geboren Kaapverdiaan runt een tuincentrum in Den Haag. Tijdens een opleidingen- en beroepenbeurs voor vmbo-leerlingen deelt hij zijn ervaringen met jonge allochtonen. De groene sector biedt aantrekkelijke toekomstkansen voor alle Nederlanders.

Otidilson is één van de rolmodellen in de Wall of Fame op **www.kieskleuringroen.nl**. Dat betekent dat je hem altijd kunt benaderen voor vragen en dat hij beschikbaar is voor diverse (voorlichtings)activiteiten. Neem hiervoor contact op met Esther Wouters (info@kieskleuringroen.nl).

Met schelle stemmen vertolkt een meisjesgroep een paar vermolmden evergreens. 'Feel good' en 'sunshine' vormen de meest verstaanbare klanken. De zangeressen markeren de aftrap van Spots on Jobs, een opleidingen- en beroepenbeurs voor vmbo- en mbo-leerlingen in de Fokker terminal in Den Haag. Ongeveer zeventuizend leerlingen uit deze regio bezoeken de beurs deze week. Vandaag zijn ruim duizend vmbo'ers uit het derde leerjaar aan de beurt.

Oh Oh Groen Spots on Jobs

TEKST: GERRIT STRIJBIS | FOTOGRAFIE: GERRIT STRIJBIS, MARION KLERKEN EN SPOTS ON JOBS

Afgaand op hun uiterlijk heeft ongeveer de helft een niet-westerse achtergrond. Uit hun reacties blijkt dat ze het muzikale welkom waarderen. Ze praten, lachen en slenteren vervolgens ontspannen langs de stands. Ze reageren warm en vriendelijk op mijn vraag een kijkje te nemen bij de stand van Aequor voor een kennismaking met het groene onderwijs (zie kader). Hier ligt een kans mijn passie voor deze opleidingen onder woorden te brengen en hun belangstelling voor een baan in de groene sector aan te wakkeren. Na mijn vraag verflauwt hun enthousiasme, wolken verdrijven de zon in hun ogen. Ze duiken weg in hun glimmende jassen, trekken hun petjes dieper over hun haar, kijken een andere kant op terwijl een enkeling zijn mobieltje pakt en zijn ingekomen berichten inventariseert. Passie versus desinteresse. Een Turkse jongen trekt zijn capuchon iets verder over z'n hoofd verwoordt de groepsmening: "Niks voor mij. Werken in het groen is koud, nat, vies en zwaar."

Juiste benadering

Teleurgesteld druipt ik af naar mijn statafel met fleurig foldermateriaal. Moedeloos staar ik naar mijn lijstje met positieve punten van het groene onderwijs voor allochtonen. Otidilson Tuitel begrijpt hun houding.

De 27-jarige filiaalchef van Tuincentrum Overvecht in Den Haag nam een vrije dag om zijn betrokkenheid met het groene onderwijs, het buitenleven en jongeren te delen met de Haagse vmbo'ers. Vandaag assisteert hij bedrijfsadviseur Charony Anthony bij de stand van Aequor. Otidilson: "Ze wonen in een verstedelijkt gebied en missen het contact met het groen."

'Geweldig dat je op zo'n dag jongeren een zetje in de juiste richting kunt geven'

Daarnaast ontvluchtten zijn ouders of grootouders hun geboorteland om te ontkomen aan het zware, vieze en slecht betaalde werk in de agrarische sector." Zelf kijkt hij met veel meer plezier terug op zijn groengetinte jeugdherinneringen. Hij bracht zijn jeugd deels door op de Kaapverdische eilanden en kwam op zijn zevende naar Nederland. Otidilson herinnert zich de boerderij van zijn oma. Zij verbouwde onder andere suikerriet en bezat enkele koeien en ezels. De bergen en een strakblauwe hemel vormden het decor. In Rotterdam bezocht Otidilson een vmbo-opleiding >

met een groene afdeling. Hij hield van het buitenwerk en vond een bijbaantje bij een tuincentrum. Zijn positieve ervaringen motiveerden hem een mbo-opleiding in de groene sector te kiezen. Nu geeft hij als vestigingsleider van een tuincentrum leiding aan 27 medewerkers en geniet iedere dag weer van het groen en de contacten met klanten: "Ik werk met de pracht van bloemen en planten en geniet van de buitenlucht." De klanten delen zijn plezier. Zij bezoeken tuincentra om hun tuin of woning te verfraaien en laten zich ontspan-

beeld auto's weinig aandacht op TV." Hij vult aan dat de snelheid van auto's daarnaast meer inspeelt op hun gevoel dan het statische groen. Bij de volgende stoet vmbo-leerlingen kiest hij voor een directe benadering. Otidilson schiet een groep allochtone vmbo'ers aan met de vraag of ze later veel geld willen verdienen. Kassa, dat werkt. In hun ogen verschijnen de contouren van dollartekens. Otidilson vertelt hen van de uitstekende arbeidsvoorwaarden, promotiemogelijkheden, vrijheid, de vriendelijke klanten en plezierige omstandigheden in zijn tuincentrum. De jongeren reageren verbaasd. Ze kennen de groene wereld alleen van verhalen van familieleden en vrienden met een baan tussen de paprika's en tomaten. De woorden van Otidilson zetten hen aan het denken. Ze herhalen weliswaar hun voorkeur voor de technische sector, maar nemen tegelijkertijd gretig de folder in ontvangst om al lezend naar de volgende stands te slenteren. Het kan nog mooier. Aan het einde van de dag schuift Dita, een meisje van Irakese afkomst, met haar vriendin Judith bij Otidilson aan. Judith koos inmiddels voor een opleiding Diervverzorging, maar Dita aarzelt nog. Ze houdt van tuinieren en Otidilson overtuigt haar dat ze zich met haar vriendelijke lach in een tuincentrum volledig kan ontplooien. Judith giechelt en Dita straalt. Na een hartelijk afscheidt blikt Otidilson genietend terug op het gesprek: "Geweldig dat je op zo'n dag jongeren een zetje in de juiste richting kunt geven." Hij vult aan dat het mes aan twee kanten snijdt, omdat ook de tuincentra willen inspelen op nieuwe klanten en ontwikkelingen. Otidilson verwacht dat nieuwkomers straks meer energie en geld besteden aan de inrichting van hun tuinen: "Medewerkers met een gelijke etnische achtergrond verlagen hun drempel. Zo kunnen de tuincentra van nieuwe klanten profiteren." ■

'Niks voor mij. Werken in het groen is koud, nat, vies en zwaar'

nen adviseren. Otidilson ervaart dat zijn uiterlijk geen rol speelt. Dat was in de begintijden van zijn loopbaan anders. Klanten gingen er gemakshalve vanuit dat medewerkers met een donkere huidskleur geen kennis van zaken van Nederlandse bloemen en planten hadden. Dat stak. Hij nam daarom het initiatief de klanten zelf te woord te staan. Otidilson: "Zodra klanten je als een vakman kennen, maakt huidskleur geen verschil."

Uitdaging

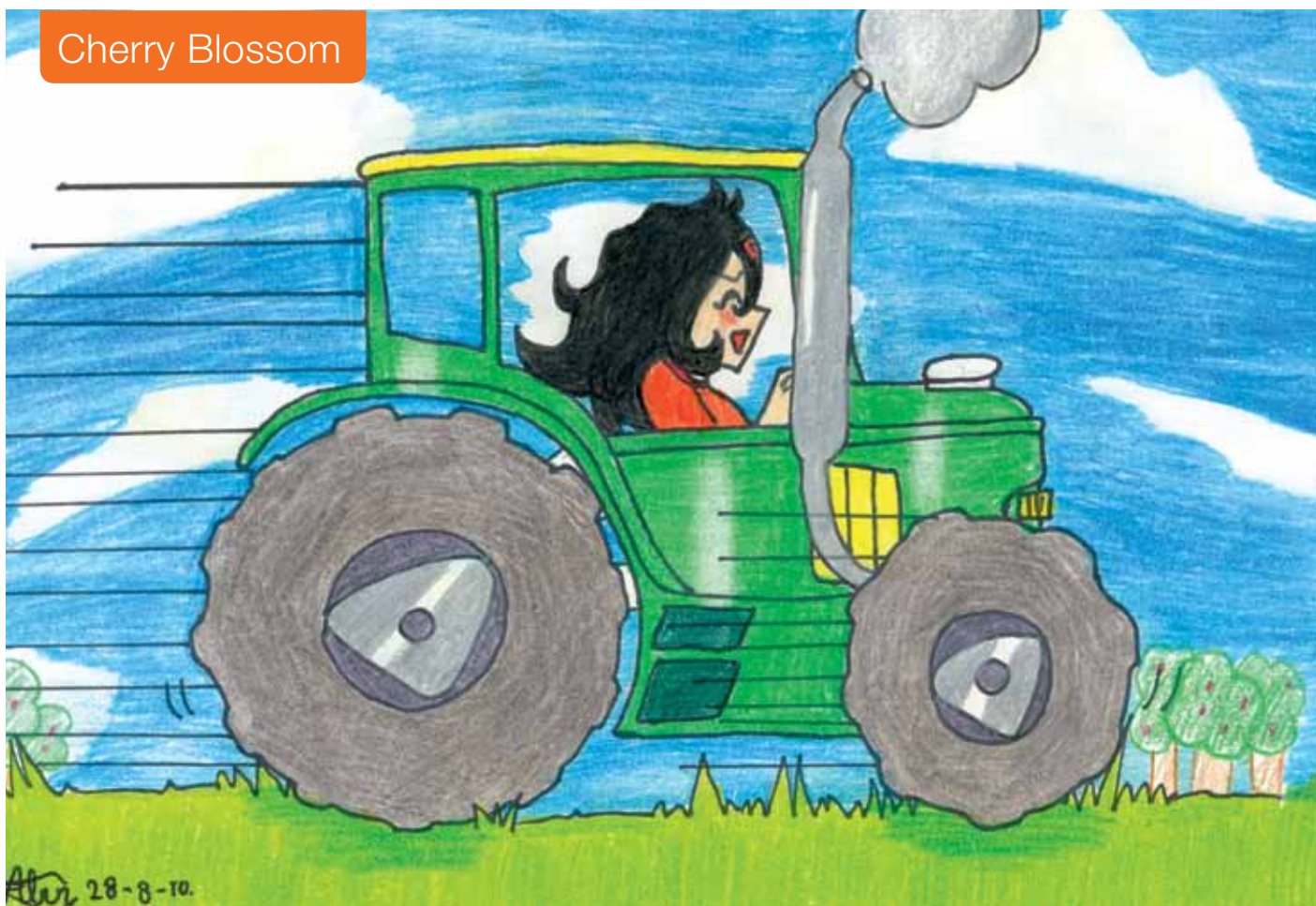
Hij vindt het een uitdaging jongeren te informeren over de mogelijkheden in de groene sector om zo het negatieve imago om te buigen in een realistisch beeld. Hij constateert deze dag dat ze de lat hoog leggen en hun zinnen zetten op bijvoorbeeld een baan als architect en advocaat. Jongeren met iets realistischer ambities kiezen vooral voor snelheid, techniek en vooral geld. Otidilson schrijft hun voorkeur toe aan de media: "Bloemen en planten krijgen vergeleken met bijvoor-

Mogelijk opleiding Groene Detailhandel in Rijswijk

Wellantcollege in Rijswijk vindt meer allochtone leerlingen een verrijking. Aequor berekende dat de arbeidsmarkt in de regio Den Haag grote behoefte heeft aan gediplomeerden in de groene detailhandel. De bedrijfsadviseur in deze regio zag goede mogelijkheden om tijdens de beurs Spots on Jobs vmbo-scholen met veel allochtone jongeren voor te lichten over de goede mogelijkheden in deze branche: de kans op een stageplaats en werk is groot voor gediplomeerden met niveau 2, 3 en 4. Aequor ontwikkelde vervolgens op de doelgroep afgestemd voorlichtingsmateriaal voor de beurs in het kader van het project jeugdwerkloosheid van deze kennisinstelling. Kies Kleur in Groen zette Otidison Tuitel, manager bij Tuincentrum Overvecht in Den Haag, in als rolmodel in bij de werving van jongeren. Deze samenwerking is een voorbeeld van de kwalificatiedriehoek in de praktijk. Spots on Jobs was slechts een tussenstation in de wervingscampagne. Tuinbranche Nederland gaat haar leden oproepen om bpv plaatsen voor de nieuwe leerlingen aan te bieden. Ook verzenden alle partijen een gezamenlijk ondertekende brief aan alle tuincentra in de regio. Wellantcollege Houten wil de opleiding Groene Detailhandel gaan aanbieden in het gebouw van Wellantcollege Rijswijk.

Cherry Blossom

Cherry Blossom is getekend door **Abir**. Abir is zestien en zit in het laatste jaar van het Mediacollege, vmbo-k. Na schooltijd helpt ze in de bakkerij van haar ouders. Later wil ze striptekenaar worden. Abir tekent Cherry Blossom al drie jaar. Voor het Kies Kleur in Groen Magazine ontdekt Cherry de werelden van het groene onderwijs. Abir geeft daar met haar tekeningen haar eigen invulling aan.

FORUM, Instituut voor Multiculturele Vraagstukken, is een onafhankelijk kennisinstituut op het terrein van multiculturele vraagstukken vanuit het perspectief van de democratische rechtsstaat, sociale cohesie en gedeeld burgerschap. FORUM vergaart kennis op het brede terrein van integratie, stelt deze beschikbaar en zet de kennis om in praktisch toepasbare methoden en producten.

Onderwijs is de basis voor gelijke kansen, voor participatie en voor integratie. Het is de primaire omgeving om talent te ontwikkelen. Toegankelijk en gemengd onderwijs, dat geen talent onbenut laat, is dan ook een van de speerpunten van FORUM. Naast het vergroten van de kansen van kinderen, is het bevorderen van actieve participatie en betrokkenheid van ouders bij het onderwijs, het tegengaan van segregatie en schooluitval, en het stimuleren van een goede schoolkeuze onderwerpen waar FORUM zich op richt.

Een meerderheid van allochtone leerlingen volgt een opleiding in het (voorbereidend) middelbaar beroepsonderwijs. Maar in sommige sectoren zijn zij sterk ondervertegenwoordigd. Zoals in het groene onderwijs. Daar wil FORUM graag verandering in brengen, samen met groene onderwijsinstellingen, die eveneens gespitst zijn op een grotere diversiteit op de scholen.

Groene scholen kunnen contact opnemen met FORUM wanneer zij bijvoorbeeld:

- input willen hebben bij het opstellen van beleidsplannen rond diversiteit
- op zoek zijn naar informatie over culturele diversiteit (factsheets, demografische gegevens, onderzoeken, enz.);
- culturele diversiteit met hun docenten, leerlingen en hun ouders bespreekbaar willen maken;
- specifieke activiteiten over diversiteit (inspiratiesessies, workshops, trainingen, kennis-makingsbezoeken aan instellingen van allochtonen) willen organiseren;
- op zoek zijn naar deskundigheidsbevordering betreffende diversiteit;
- allochtone ouders en leerlingen willen interesseren voor uw school;
- allianties willen aangaan met basisscholen of instellingen en organisaties van allochtonen in uw regio.

www.forum.nl

**Kies Kleur in Groen
Award 2010**

A Classroom of Difference

Een krachtig
programma voor
het bestrijden
van uitsluiting
en discriminatie op
uw school

Het is veel rustiger geworden op school, menen de scholieren van het Helicon VMBO Groen uit Nijmegen. Geen xenofobe toestanden meer; uitsluiting van andersdenkenden is niet meer 'cool'. Het geheim? Een confronterend, intensief lesprogramma om elke vorm van discriminatie op scholen te bestrijden. Zo leert stichting Interculturele Alliantie (ICA) jongeren samenleven met behoud van de eigen identiteit. Op een manier die op de hele school een blijvend effect heeft.

ICA biedt:

- Advies
- Training voor docenten
- Bewustwordingstraining voor leerlingen
- Koppeling met WO2 educatie
- Opleidingen tot peertrainer voor leerlingen
- Een project op maat

Voor meer informatie:

www.interculturele-alliantie.nl
info@interculturele-alliantie.nl
020- 330 6246

**young
Gayfarmers**

meetings at the farm:
15 may, 31 july, 2 oct
info: www.gayfarmer.nl

Gayfarmer.nl

Hoe organiseert u, op uw groene locatie, culturele activiteiten in een (internationale) betekenisvolle context?

Onderwijsadviesbureau APS te Utrecht biedt verschillende ondersteuningsmogelijkheden. Een greep hieruit:

- *Opzetten* van masterclasses voor deskundigheidsbevordering op het terrein van diversiteitsbeleid;
- *Organiseren* van groene, interculturele, maatschappelijke stages voor het voortgezet onderwijs met behulp van mbo-groen-deelnemers;
- *Verkennen* van concrete veiligheidsissues op groene scholen en deze helpen oplossen;
- *Samen* met vertegenwoordigers van migratielanden helpen organiseren van culturele en/of internationale projecten;
- *Organiseren* van studiereizen naar migratielanden, in het bijzonder Turkije.

Meer informatie:
Dimp Rubbens, d.rubbens@aps.nl en
Klaas Doorlag, k.doorlag@aps.nl

Meer informatie over de APS-Turkijereizen:
Ali Ocak, a.ocak@aps.nl

Zie ook www.aps.nl/APSite/Onderwijssectoren/Projecten/Multicultureel/agenda

aps leren inspireren

Kies Kleur in Groen is een landelijk programma van alle AOC's, de VBG, Stoas Hogeschool en Aequor. Wageningen Universiteit en het Hoger Agrarisch Onderwijs onderschrijven de doelen van Kies Kleur in Groen. Kies Kleur in Groen wordt ondersteund door het ministerie van EL&I, de AOC Raad en het FORUM instituut voor multiculturele vraagstukken.

Programmamanagement:

Hilda Weges en Esther Wouters
Postbus 458 | 6710 BL Ede
T 0318-648900 | F 0318-641184
info@kieskleuringroen.nl
www.kieskleuringroen.nl

Redactie Kies Kleur in Groen Magazine:

Esther Wouters (programmamanagement KKiG)
Gertrude van den Brink (Wellantcollege en coördinatiegroep KKiG)
Deniz Arslan (FORUM instituut voor multiculturele vraagstukken)
Gerrit Strijbis (AOC Oost)
Toon van der Ven (Stoas Hogeschool)
Ton van den Born (Aequor)

Eindredactie Kies Kleur in Groen Magazine:

Mirjam Kuggeleijn (AOC Raad)

Fotografie:

Jos Stuart
Marion Klerken
Ton van den Born
Gerrit Strijbis
Jan van der Ven

Concept en vormgeving:

YON-Vormgeefwerk

Drukwerk

Torendruk

Het binnenwerk van het Kies Kleur in Groen Magazine is gedrukt op Rivive pure natural offset recycled white. ♻️

© 2011 Kies Kleur in Groen Magazine verschijnt twee keer per jaar in een oplage van 4.200 exemplaren. Overname van teksten is toegestaan onder bronvermelding en met toestemming van de redactie.

Lid worden van het Kies Kleur in Groen Magazine?

U ontvangt dit magazine nu bij uw Vakblad Groen Onderwijs of via uw onderwijsinstelling. Maar het is ook mogelijk om een abonnement te nemen op het Magazine. Bijvoorbeeld omdat u het liever thuis wilt ontvangen. Of omdat u wel betrokken, maar niet rechtstreeks verbonden bent met het groene onderwijs. In dat geval kunt u een abonnement aanvragen bij Marleen Jacobs via marleen.jacobs@aocraad.nl. Er zijn geen kosten aan verbonden.

Help ons mee het magazine mooier maken!

Heeft u goede ideeën voor het Kies Kleur in Groen Magazine? Of producten die we in de Bazar kunnen laten zien? Is er een onderwerp waarover we echt moeten schrijven in het Magazine? Vertel het ons! Mail de redactie via info@kieskleuringroen.nl.

→ Wint uw vestiging dit jaar één van de awards?

‘Deze sector heeft een enorme aantrekkingskracht op me, door de onbegrensde mogelijkheden’

Nafize Sener

Lees meer over Nafize op www.kieskleuringroen.nl wall of fame